

UCHWAŁA NR XVI/253/19
RADY MIASTA PIOTRKOWA TRYBUNALSKIEGO
z dnia 18 grudnia 2019 roku

w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Piotrkowa
Trybunalskiego na 2020 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506; poz. 1309, poz. 1696 i poz. 1815) w związku z art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2019r., poz. 2277) uchwała się, co następuje:

§1. Uchwała się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Piotrkowa Trybunalskiego.

§3. Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicach informacyjnych w Urzędzie Miasta.

§4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2020 roku.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA

Marian Błaszczński

Załącznik do Uchwały Nr XV/253/19
Rady Miasta Piotrkowa Tryb.
z dnia 18 grudnia 2019 roku

**MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
DLA MIASTA PIOTRKOWA TRYBUNALSKIEGO
NA 2020 ROK**

REFERAT SPRAW SPOŁECZNYCH

Piotrków Trybunalski, grudzień 2019 roku

WPROWADZENIE

Ustawodawca zdecydował, że w zakresie polityki wobec alkoholu kluczową rolę powierzy samorządom gminnym. Aktem prawnym, który reguluje zadania gminy w tym zakresie, jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2019 roku poz. 2277). Dokument ten stanowi, iż „**prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin**” (art. 4¹ ust. 1), czyli takich, które samorząd realizuje względnie samodzielnie. Względnie, ponieważ podejmuje on działania w ramach obowiązującego prawa i ma na to zagwarantowane środki finansowe. Ustawodawca nie poprzestał na tak ogólnikowym sformułowaniu swojego zalecenia, ale sprecyzował, jakie konkretne obszary należą do właściwości gminy, dodając zapis: „w szczególności zadania te obejmują”:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psycho-społecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Realizacja tych zadań jest prowadzona w formie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, który każdego roku jest przyjmowany przez radę gminy w formie uchwały.

Ustawodawca zagwarantował również źródło pozyskiwania środków finansowych na realizację tych zadań. W celu pozyskania dodatkowych środków na prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Program uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określonych w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020.

Głównym założeniem Programu jest dalszy rozwój działań z obszaru profilaktyki uzależnień i rozwiązywanie problemów alkoholowych, mających na celu zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz niwelowanie i zmniejszanie negatywnych zjawisk będących skutkiem nadużywania alkoholu. Program uwzględnia w dużym stopniu kontynuację oraz rozwój sprawdzonych przedsięwzięć podejmowanych w latach poprzednich. Opisane sposoby realizacji zadań programu wynikają z możliwości prowadzenia określonych form pracy w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

W ramach zadań Programu będą prowadzone systematyczne działania z zakresu promocji zdrowia, profilaktyki oraz redukcji szkód, rehabilitacji zdrowotnej, społecznej i zawodowej, skierowane do społeczności lokalnej. Działania określone w Programie są skierowane do wszystkich mieszkańców Piotrkowa Trybunalskiego, którzy spotykają się z problemami uzależnień od alkoholu, osób zagrożonych alkoholizmem, w tym pijących w sposób ryzykowny i szkodliwy, osób uzależnionych od alkoholu, osób współuzależnionych, osób doznających przemocy w rodzinie oraz osób stosujących przemoc. Duża część działań skierowana jest do dzieci wychowujących się w rodzinach, w których występują problemy alkoholowe.

Za realizację Programu odpowiada kierownik Referatu Spraw Społecznych.

ZADANIA MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ SPOSOBY ICH REALIZACJI

ZADANIE I

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Zgodnie z art. 21 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, leczenie osób uzależnionych od alkoholu prowadzą podmioty lecznicze wykonujące działalność leczniczą w ramach świadczeń stacjonarnych i całodobowych oraz ambulatoryjnych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (t.j. Dz.U. z 2018 roku poz. 2190). Od osób uzależnionych od alkoholu nie pobiera się opłat za świadczenia w zakresie leczenia odwykowego. Podstawową metodą leczenia jest psychoterapia indywidualna i grupowa.

Według analizy i rekomendacji wydanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wysokość środków przekazywanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia na leczenie uzależnionych nie jest adekwatna do liczby osób zgłaszających się na leczenie. Zatem jeśli na terenie gminy działa placówka leczenia uzależnień od alkoholu, zadaniem samorządu terytorialnego jest udzielanie jej takiego wsparcia, które zapewni realizację efektywnych programów psychoterapii uzależnień. Jest to priorytet w wydawaniu środków w ramach niniejszego Programu.

Realizacja wymienionego zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

1. Wspieranie działalności placówki leczenia odwykowego poprzez doposażenie w sprzęt niezbędny do diagnozy, leczenia i prowadzenia zajęć terapeutycznych, zakup materiałów dla pacjentów i terapeutów.
2. Rozszerzenie oferty programów terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu, dorosłych dzieci alkoholików i ich rodzin.
3. Dofinansowanie kształcenia, doskonalenia zawodowego pracowników lecznictwa odwykowego – szkoleń i kursów specjalistycznych.

ZADANIE II

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Uzależnienie od alkoholu oraz picie szkodliwe zaburza cały system rodziny, działa destrukcyjnie nie tylko na osobę nadużywającą alkoholu, ale również na pozostałych członków rodziny. W szczególnie niekorzystnej sytuacji są dzieci wychowujące się w takich rodzinach, ponieważ problemy występujące w rodzinie mają bardzo negatywny wpływ na ich prawidłowy rozwój fizyczny i psychiczny. W związku z powyższym, jednym z bardzo ważnych zadań samorządu jest zapewnienie kompleksowego wsparcia specjalistycznego wszystkim członkom takich rodzin. Pomoc będzie oferowana w szczególności w formie poradnictwa, działań terapeutycznych oraz edukacyjnych skierowanych do wszystkich członków rodzin z problemem alkoholowym.

Z uwagi na to, że w rodzinach z problemami alkoholowymi często pojawia się zjawisko przemocy, w ramach zadania realizowane będą działania mające na celu zapobieganie przemocy oraz zapewnienie stałej, kompleksowej i profesjonalnej pomocy. Podejmowane będą działania informacyjne i edukacyjne adresowane do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Ważnym elementem będzie podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemami alkoholowymi.

Realizacja zadania odbywać się będzie poprzez:

1. Tworzenie nowych i wspieranie istniejących miejsc wsparcia dla dzieci i młodzieży, w tym w szczególności z rodzin z problemami alkoholowymi oraz grup podwyższonego ryzyka, mających na celu udzielanie pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej m.in. finansowanie bieżącej działalności placówek wsparcia dziennego.
2. Finansowanie prowadzenia zajęć oraz projektów promujących zdrowy styl życia, a także stanowiących alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu.
3. Finansowanie projektów profilaktycznych oraz grup socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych.

4. Organizowanie i finansowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin, w których występują problemy alkoholowe, przemoc w rodzinie, rodzin zagrożonych uzależnieniem, połączonego z realizacją zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień.
5. Wspieranie działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej w tym pokrycie kosztów funkcjonowania punktu konsultacyjnego, prowadzenia grup wsparcia, zajęć terapeutycznych.
6. Prowadzenie i finansowanie działań w zakresie pomocy specjalistycznej dla osób uzależnionych, nadużywających alkohol, ofiar i sprawców przemocy oraz ich rodzin w ramach działań stowarzyszenia abstynenckiego.
7. Współpracę i wspieranie stowarzyszenia abstynenckiego w zakresie propagowania stylu życia bez uzależnień.
8. Wspieranie oddziaływań rehabilitacyjnych wobec osób bezdomnych.
9. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w obszarze rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym pracujących z rodzinami osób uzależnionych oraz w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

ZADANIE III

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

W ramach zadania realizowane będą działania informacyjno-edukacyjne w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu, skierowane do ogółu społeczeństwa. Realizowane będą projekty opierające się na równoległym oddziaływaniu zarówno na dzieci i młodzież, jak i na ich rodziców, co podnosić będzie skuteczność prowadzonych działań. Celem przedsięwzięć skierowanych do dzieci i młodzieży będzie przede wszystkim opóźnienie wieku inicjacji alkoholowych, jak również promocja zdrowego trybu życia. W ramach zadania wdrożone będą programy profilaktyczne z obszaru profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej, w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.

W ramach zadania będą realizowane projekty edukacyjno-informacyjne oraz szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych.

Realizacja zadania odbywać się będzie poprzez:

1. Realizację rekomendowanych programów profilaktycznych, innych programów profilaktycznych oraz socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży, uwzględniających zagadnienia dotyczące rozwoju umiejętności społecznych, przeciwdziałanie uzależnieniom oraz agresji, jak również edukacji na temat zjawisk przemocy w rodzinie.
2. Realizację projektów profilaktycznych typu konkursy, festyny, pikniki, turnieje sportowe itp. stanowiące uzupełnienie realizowanych programów profilaktycznych.
3. Finansowanie wypoczynku oraz wyjazdu dzieci i młodzieży związanych z realizacją programów profilaktycznych oraz socjoterapeutycznych.
4. Realizację zajęć promujących zdrowy tryb życia oraz zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży.
5. Prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych oraz programach socjoterapeutycznych.
6. Organizowanie oraz dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą. Rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych podnoszących kompetencje wychowawcze i profilaktyczne oraz ułatwiających tworzenie programów wychowawczych szkoły.
7. Organizowanie i wspieranie lokalnych działań, kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, zakup materiałów edukacyjno-informacyjnych.
8. Współudział w ogólnopolskiej kampanii edukacyjnej „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.
9. Wspieranie działań związanych z podnoszeniem kompetencji zawodowych służb kontaktujących się z osobami nietrzeźwymi.

ZADANIE IV

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Realizacja zadania polegać będzie na wspieraniu i dofinansowaniu projektów z zakresu profilaktyki uzależnień, realizowanych przez instytucje oraz organizacje pozarządowe wyłonione w wyniku konkursu ofert rozstrzygniętych zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 688 ze zm.). Szczególna uwaga będzie skierowana na wsparcie działalności stowarzyszenia abstynenckiego, podejmującego działania na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych na poziomie lokalnym.

Realizacja zadania odbywać się będzie poprzez:

1. Wspieranie finansowe, merytoryczne i organizacyjne instytucji prowadzących działalność dotyczącą profilaktyki uzależnień, promocji zdrowego trybu życia, rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Wspieranie organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie w zakresie realizacji zadań publicznych związanych z profilaktyką uzależnień, rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, udzielaniem specjalistycznej pomocy osobom nadużywającym alkoholu oraz członkom ich rodzin.
3. Współpracę i wspieranie stowarzyszenia abstynenckiego.
4. Organizowanie spotkań w celu wymiany doświadczeń i integracji środowiska zawodowego osób zajmujących się profilaktyką uzależnień i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.
5. Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych, książek i materiałów edukacyjno-informacyjnych przeznaczonych dla szkół, instytucji oraz organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką uzależnień.

ZADANIE V

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Jednym z zadań własnych samorządów gminnych realizowanych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (art.4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) jest wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej. Zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j.: Dz. U. z 2019r. poz. 217 ze zm.) centrum integracji społecznej może być tworzone przez jednostkę samorządu terytorialnego w formie jednostki budżetowej lub samorządowego zakładu budżetowego oraz przez organizację pozarządową lub podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W zajęciach integracyjnych prowadzonych przez te centra mogą uczestniczyć:

- a. bezdomni realizujący indywidualny program wychodzenia z bezdomności,
- b. uzależnieni od alkoholu,
- c. uzależnieni od narkotyków lub innych środków odurzających,
- d. chorzy psychicznie w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego,
- e. osoby długotrwale bezrobotne,
- f. osoby niepełnosprawne.

Po ustaleniu potrzeb, zadanie to zostanie uruchomione w trybie powierzenia organizacji pożytku publicznego.

ZADANIE VI

Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Zadania interwencyjne i kontrolne są realizowane poprzez bieżące kontrole przeprowadzane przez członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Natomiast w roli oskarżyciela publicznego przed właściwym sądem

występują: zastępca przewodniczącego Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, sekretarz, bądź wskazany przez przewodniczącego członek Komisji.

ZADANIE VII

Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Istotną rolę w pomocy rodzinom z problemami alkoholowymi pełni powoływana przez Prezydenta Miasta Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, podejmująca czynności zmierzające do zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego. Komisja planuje, inicjuje oraz koordynuje działalność w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi na terenie miasta Piotrkowa Trybunalskiego, w szczególności poprzez:

1. prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu.
2. bieżące koordynowanie i monitorowanie zadań ujętych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programie Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Piotrkowa Trybunalskiego.
3. opiniowanie wniosków dotyczących udzielenia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy, o których mowa w art. 12 ust. 1-3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
4. podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu.
5. wydawanie opinii i podejmowanie czynności w sprawach związanych z udzieleniem wsparcia finansowego lub rzeczowego w oparciu o pisemne wnioski skierowane do Komisji.
6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

W ramach Komisji działają Zespoły:

- a) motywujące;
- b) kontrolne.

Zasady wynagradzania:

1. Członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w pracach Komisji i zespołów przysługuje wynagrodzenie w wysokości 160,00 zł brutto za każde posiedzenie. Podstawę do wypłaty wynagrodzenia stanowi obecność na posiedzeniu Komisji oraz aktywny udział w pracach zespołów merytorycznych potwierdzonych podpisem na liście obecności.
2. Przewodniczącemu Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w pracach Komisji i zespołów przysługuje wynagrodzenie w wysokości 208,00 zł brutto za każde posiedzenie. Podstawę do wypłaty wynagrodzenia stanowi obecność na posiedzeniu Komisji oraz aktywny udział w pracach zespołów merytorycznych potwierdzonych podpisem na liście obecności.
3. Członkowie Komisji mogą otrzymywać wynagrodzenie za jedno posiedzenie Komisji/zespołu w danym dniu.
4. Członek Komisji może otrzymywać maksymalnie wynagrodzenie za cztery posiedzenia Komisji/zespołu w miesiącu.

Koszt realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 rok wynosi 1.500.000,00 zł.

KONTROLA REALIZACJI PROGRAMU

- 1) Podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych projektów składają sprawozdanie kierownikowi Referatu Spraw Społecznych do końca stycznia za rok poprzedni.
- 2) Kierownik Referatu Spraw Społecznych składa sprawozdanie Prezydentowi Miasta z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Piotrkowa Trybunalskiego do końca lutego za rok poprzedni.
- 3) Prezydent Miasta składa sprawozdanie z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Piotrkowa Trybunalskiego Radzie Miasta do 31 marca za rok poprzedni.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA**

Marian Błaszczczyński